

به نام خدا

طرح درس همه گیرشناسی (اپیدمیولوژی)

نیم سال اول سال تحصیلی ۹۶-۹۵

مدرس: شیوا حیدری

رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری، ترم ۳

تعداد واحد: ۱ واحد نظری

فلسفه تدریس:

توجه به اصول همه گیرشناسی از پایه های اصلی توسعه بهداشت در هر جامعه است. همچنین زیربنای برنامه ریزی های بهداشتی و حفظ سلامت جامعه، خانواده و فرد بستگی به عملکرد صحیح همه گیرشناسی دارد. با توجه به توصیه سازمان جهانی بهداشت در مورد دستیابی به سلامت و استفاده از خدمات بهداشتی برای همه و تاکید آن به استفاده از روش های همه گیرشناسی برای نیل به اهداف، آموزش این درس به دانشجویان پرستاری که به عنوان مختلف با فرد، خانواده و اجتماع هستند حائز اهمیت بسیار است. زیرا که با علم و تجربه بهتر می توانند مشکلات بهداشتی، میزان و نوع همه گیری آن ها (چه در محیط بیمارستان و چه خارج از آن) را بررسی و تجزیه و تحلیل کرده و با استفاده از روش های همه گیرشناسی جهن کنترل و غربالگری بیماری ها و وخامت ناشی از آن ها همگام با سایر اعضاء گروه بهداشت و درمان اقدام و همکاری لازم را انجام دهند.

هدف کلی:

هدف کلی از تدریس این درس شناخت کامل دانشجویان پرستاری از عملکرد و تاثیر همه گیرشناسی در پیشبرد و حفظ سلامت فرد و خانواده و جامعه و حل مشکلات بهداشتی با اصول صحیح می باشد.

اهداف ویژه:

در طی آموزش این درس و پایان تدریس آن انتظار می رود دانشجویان بتوانند:

۱. مفاهیم اپیدمیولوژی، اهداف آن، سلامت و بیماری را از دیدگاه همه گیرشناسی تعریف کنند.
۲. کاربرد همه گیرشناسی، کلیات، اصطلاحات متداول در اپیدمیولوژی را شرح دهند.
۳. عوامل موثر در بروز بیماری ها و بوم شناختی را توضیح دهند.
۴. شاخص های مهم بهداشتی و منابع مورد استفاده برای کسب آگاهی اپیدمیولوژی را شرح دهند.
۵. انواع مطالعات اپیدمیولوژی را شرح دهند.
۶. اپیدمیولوژی بیماری های مزمن را شرح و روش های مناسب مطالعه این بیماری ها را شرح دهد.
۷. همه گیرشناسی و کنترل بیماری های عفونی را شرح دهند.
۸. اصول غربالگری در کنترل و پیشگیری بیماری های واگیردار را توضیح دهند.
۹. اپیدمیولوژی بیماری های عفونی شایع در ایران را شرح دهند.

۱۰. اپیدمیولوژی بیماری‌های مزمن شایع در ایران را شرح دهند.

۱۱. اپیدمیولوژی حوادث و سوانح را توضیح دهند.

ردیف	موضوع
۱	مقدمه‌ای بر اپیدمیولوژی، تعریف اپیدمیولوژی و کاربرد آن، منابع اطلاعاتی در بهداشت اجتماعی
۲	مفاهیم و مدل‌های بیماری در اپیدمیولوژی، سلامت، بیماری و پیشگیری از دیدگاه اپیدمیولوژی
۳	اصول غربال‌گری و ضوابط مربوط به آن
۴	انواع مطالعات اپیدمیولوژی، مطالعات مشاهده‌ای، مطالعات تحلیلی، مطالعات تجربی
۵	اپیدمیولوژی بیماری‌های عفونی، امتحان میان‌ترم
۶	اپیدمیولوژی بیماری‌های عفونی (سل، هیپاتیت، ایدز، مالاریا)
۷	اپیدمیولوژی بیماری‌های مشترک انسان و حیوان (تب کریمه، کنگو، بروسلوز، لیشرمانیوز) اپیدمیولوژی بیماری‌های منتقله از راه جنسی
۸	اپیدمیولوژی بیماری‌های مزمن (بیماری‌های قلب و عروق، فشارخون سرطان، دیابت) اپیدمیولوژی و پیشگیری از سوانح و تصادفات

روش تدریس:

سخنرانی و پرسش و پاسخ و استفاده از ابزار کمک آموزشی در امر تدریس و حل مسائل همه‌گیر شناسی. در شروع هر جلسه

از مطالب جلسات قبل سوال خواهد شد.

وظایف دانشجوی:

۱. حضور فعال و منظم در جلسات کلاس

۲. شرکت در امتحان میان‌ترم

۳. انجام تکالیف محوله

ضوابط ارزشیابی دانشجوی:

۱- پرسش و پاسخ در هر جلسه : ۲ نمره

۲- حضور فعال در کلاس و عدم غیبت: ۱ نمره

۳- امتحان میان‌ترم ۵ نمره

۴- آزمون پایان ترم : ۱۲ نمره

- ۱* حسینی، میر محمد. اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری‌ها برای پرستاران. ویرایش دوم. تهران: بشری، ۱۳۸۵.
۲. جی‌ای پارک، ک. پارک. درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی (جلد اول و چهارم). ویرایش هفدهم، ترجمه حسین شجاعی تهرانی. تهران: سماط، ۱۳۸۳.
۳. ر. بوتینا، ریگل هول، ت کجل استروم. مبانی اپیدمیولوژی، ترجمه رضا چیت‌ساز، امید شریفی، هومن بخشی، محمدرضا رستمی. تهران: راستان، ۱۳۸۵.
۴. اصول اپیدمیولوژی بالینی، ترجمه دکتر محسن جانقربانی و همکاران. سال ۱۳۸۳.
۵. اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها، تالیف زهرا تذکری. سال ۱۳۸۳.
۶. بهداشت و اپیدمیولوژی، تالیف دکتر ولایتی. سال ۱۳۸۲.
۷. اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع در ایران، تالیف دکتر فریدون عزیزی و همکاران. سال ۱۳۸۴.
۸. بیماریهای مزمن و غیر واگیر در ایران، دکتر شجاعی تهرانی. سال ۱۳۸۴.
۹. درسنامه طب پیشگیری و پزشکی اجتماعی، دکتر خسرو وفایی. سال ۱۳۸۵.
۱۰. باقیانی مقدم، محمد حسین. احرام پوش، محمدحسن. مجموعه سوالات مبانی و روشهای اپیدمیولوژی. تهران: سبحان، ۱۳۸۸.
۱۱. گنجی، فروزان. حسن پور دهکردی. اپیدمیولوژی برای پزشکان، پرستاران و پیراپزشکان. شهرکرد: آصف، ۱۳۸۴.